

Використання розкриття інформації при прогнозуванні ціни акцій дозволяє ще перед відкриттям біржі виявити акції, у яких потенційно переважатиме або попит, або пропозиція. Розкриття інформації доповнює два основні методи аналізу, оскільки великі обсяги торгівлі роблять технічний аналіз більш дієвим. Варто зауважити, що в Україні використовувати розкриття інформації для прогнозування вартості акцій неможливо, оскільки біржовий ринок в Україні є неліквідним та слабо активним.

Література:

1. Боярко, І. М. Інвестиційний аналіз [Текст] : навчальний посібник / І. М. Боярко, Л. Л. Гриценко; Мін-во освіти і науки України, ДВНЗ "УАБС НБУ". - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 400 с.
2. Beers B. How the News Affects Stock Prices [Електронний ресурс] / Brian Beers // Investopedia. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.investopedia.com/ask/answers/155.asp#:~:text=Positive%20news%20will%20normally%20cause,a%20increase%20in%20stock%20prices>.
3. Chen J. Announcement Effect [Електронний ресурс] / James Chen // Investopedia. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.investopedia.com/terms/a/announcement-effect.asp>.

Бриндак В.М.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», аспірантка кафедри фінансів
Одеський національний економічний університет
Науковий керівник – д.е.н., професор Слатвінська М.О.*

ВІЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ЗОНИ ЯК ДІЄВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

Вагомим чинником несприятливого інвестиційного клімату в Україні є: затяжна економічна криза, у тому числі, поглиблена світовою дестабілізацією економіки через пандемію коронавірусу, конфліктами на Сході країни, політичною нестабільністю та відсутністю сталих «правил гри».

За рейтингом інвестиційної привабливості Doing business-2020 року, Україна зайняла 64-е місце в рейтингу зі 190 країн, поліпшивши позицію минулого року на 7 пунктів [1]. Найбільш позитивний рух відбувся по індикатору "Захист міноритарних акціонерів" (+27 пунктів) - завдяки відкриттю інформації про кінцевих бенефіціарів. Втім, за показником «Оподаткування» вже другий рік поспіль Україна втрачає в рейтингу щодо легкості ведення бізнесу (-11).

Податкове стимулювання інвестиційної діяльності в Україні не одержало належного розвитку. Серед важелів, що застосовуються у цій сфері варто виокремити: звільнення від сплати ввізного мита з товарів іноземних інвесторів на строк не менше трьох років, якщо такі товари є внеском у статутний фонд; звільнення від оподаткування ПДВ операцій з інвестиційними сертифікатами; звільнення від оподаткування податком на прибуток коштів спільного інвестування, видача податкового векселю з ПДВ суб'єктам господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки [2-4].

Нинішня криза відкриває можливість перебудови української економіки, що дозволить зробити її більш мобільною, конкурентоспроможною і ефективною. Для цього потрібно задіяти фінансовий і безпосередньо податковий потенціал та застосовувати дієві фіскальні інструменти. Одним з таких інструментів може стати відродження або створення нових вільних економічних зон (далі ВЕЗ) у припортових містах на принципово модернізованій основі (задіяти транзитний потенціал країни).

Яскравим прикладом використання такого інструменту є сусідня Румунія, де діють успішні ВЕЗ в портах Галац і Констанца (Констанца-Південна). Останній є ВЕЗ з 2007 року і з цього часу обсяг вантажоперевезень порту коливався в межах 57 млн т - 59 млн т [4]. Підприємства, що працюють в порту, отримали ряд переваг, таких як спрощення митних процедур, звільнення від сплати ПДВ. Це стало тригером для розвитку бізнесу і в результаті в порту відкрилися близько 590 фірм, включаючи судноплавні компанії, виробничі та фасувальні підприємства, банки і т. д.

Для української практики функціонування ВЕЗ не є новацією, адже станом на 01.01.05р. в країні діяло 11 ВЕЗ, а в 9 регіонах було введено спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку (далі ТПР). За час їхнього функціонування було залучено інвестицій на суму 2,1 млрд. доларів, з них 599 млн. доларів - іноземних; реалізовано продукції на 45,4 млн. гривень, зокрема на експорт - 15,8 млрд. гривень [5]. Втім, відповідно до закону про державний бюджет, в Україні у 2005 році скасовано пільгові митні та податкові умови економічної діяльності у ВЕЗ та внесено зміни до всіх нормативних актів, які стосувалися діяльності ВЕЗ в Україні [6]. Скасування податкових пільг усім без винятку суб'єктам СЕЗ і ТПР мало неоднозначний вплив на економіку, адже їхня привабливість для іноземного інвестора знизилась, що призвело до закриття ВЕЗ.

Позитивний досвід функціонування ВЕЗ у світі спонукає до застосування цього інструментарію в реаліях сьогодення в Україні. Цікавий експеримент запропоновано цьогоріч Одеською міськрадою щодо зони пріоритетного розвитку (далі ЗПР) на полях фільтрації в Одесі. На першому етапі проекту розглядається площа в 100 га з розподілом її по 2 га що, за планом Одеської міськради, дозволить побудувати до 50 нових підприємств. Для інвесторів пропонується два варіанти пільг з оподаткування в обмін на розвиток цієї території. Перший - розробка та затвердження відповідного Закону, в якому на державному рівні будуть закладені механізми пільгового оподаткування нових підприємств на певній території. Другий - механізм компенсації з державного бюджету (компенсується сума сплачених місцевих податків - єдиний податок і ПДФО), який ліг в основу Концепції. За умови створення абсолютно нового підприємства і реєстрації його в Одесі, компенсація інвестору в перші два роки роботи складе 75%, в наступні два роки - 50% і далі - 25% [7].

Разом з тим, зрозуміло, що вільні економічні зони не варто ідеалізувати. При всіх привабливих сторонах вони являють собою тільки інструмент, яким треба вміти користуватися. Втім, позитивний світовий досвід використання ВЕЗ та сучасний стан економіки України зумовлюють переосмислення засад застосування цього інструментарію для підвищення інвестиційної привабливості України.

Література:

1. Ease of Doing Business rank [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.doingbusiness.org/en/rankings>
2. Податковий кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 01.02.2020) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495- VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
4. Слатвінська М. О. Податкове стимулювання інвестиційної діяльності. Економіка. Фінанси. Право. 2016. № 3/1. С. 4–7
5. Рендович П. М., Стецько М. В. Спеціальні (вільні) економічні зони. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер. Економіка. – 2006. – Вип. 8. – С. 473-478. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/14653>
6. Закон України «Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2005 рік” та деяких інших законодавчих актів України» від 25. 03. 2005 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T052505.html
7. Концепція створення та функціонування територій «точок росту» соціально-економічного розвитку на «полях фільтрації» у м. Одесі [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.omr.gov.ua/ua/news/217862/?print>

Буряченко А.Є.

д.е.н., професор кафедри фінансів

Рудь Б.Р.

«Економіка підприємства», 1 курс

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

На початок XXI століття відбулася переорієнтація держав на постіндустріальне суспільство, яке характеризує інноваційним сектор економіки з високою продуктивністю. Креативна економіка що представляє собою інтелектуальні ресурси людей, інновації та ідеї, стала тим орієнтиром до якого прагнуть держави, так як це інтенсивно зростаючий сектор економіки, що створює не лише дохід для країни але й робочі місця та експортних надходжень. Актуальність цієї сфери для України важко недооцінити зважаючи на кількість високоосвічених людей в країні та високий процент відтоку цих самих «мізків» в інші країни світу. А так як Україна лише на початку розвитку цієї сфери, ми маємо великий потенціал.

Метою роботи було розглянути переваги креативної економіки та ефект цього напрямку економіки в різних країнах світу, для того щоб спроектувати досвід інших країн на Україну.

Досі немає точного визначення креативної економіки так як і самий сектор є доволі невизначеним.

І все ж виділяють деякі характерні ознаки та предмети якими цей сектор оперує. Отож, креативна економіка – це особливий сектор економіки, що базується на інтелектуальній власності людей і включає в себе твори мистецтва, книги, патенти, музику,